

15. 07. 2013
ad 11, 11, 2010

Justitieministeriet
Lagberedningen
PB 25
00023 STATSRÅDET

12 juli 2013

Ärende: Utlåtande om förslaget till ny stiftelselag (23/2013)

William Thurings stiftelse avger följande utlåtande om förslaget till ny stiftelselag. Avsikten är inte att heltäckande kommentera förslaget, utan vi begränsar oss till synpunkter som med tanke på Stiftelsens på utdelning och förmögenhetsförvaltning fokuserade verksamhet syns motiverade:

Även om den gällande lagen i stort sett fungerat tillfredsställande finner vi det motiverat att lagen om stiftelser moderniseras. Vi kan till viktiga delar förena oss om förslaget men framhåller följande:

Utgångspunkten för det regelverk som reglerar stiftelsers verksamhet är att det dels skall göra det möjligt att främja de mål som stiftelsens grundare med denna åtgärd önskat främja, dels skall ange ramar för en förvaltning som stöder en positiv utveckling av stiftelsens förmögenhet.

Förslaget till ny stiftelselag följer i hög grad regelverket om aktiebolag. Även om linjen kan synas motiverad med beaktande av lagberedningens och lagstiftningens systematik, beaktar den inte i tillräcklig utsträckning att stiftelser och aktiebolag till sina grunder i flera avseenden har betydande skillnader. En stiftelses kapital har avsatts för specifika, ideella eller allmännyttiga ändamål. Dessutom har en stiftelse inte ägare.

Inte minst kopplingen till övrig associationslagstiftning har lett till att förslaget förverkligat innehåller ett mycket stort antal detaljerade stadganden på lag nivå i frågor, som kanske mera ändamålsenligt kunde regleras i stiftelsens stadgar. Vi ansluter oss därför till den

bedömning som framförts av andra aktörer inom stiftelsevärlden om att man i stället kunde överväga att i lagen utöka listan över vilka frågor som skall behandlas i stadgarna för varje stiftelse.

Grunden för en stiftelses verksamhet i är i dag att den är allmännyttig. Vi ser inte någon anledning att frånga denna grundläggande princip. Stiftelselagen borde därför klart ange som utgångspunkt att en stiftelse ägnar sig åt ideell eller nyttig verksamhet till förmån för ett angivet allmännyttigt eller annars allmänt ändamål.

Frågan om allmännyttighet har sin bäring också på frågan om grundkapital för stiftelsen. Enligt lagförslaget skall myndigheterna bedöma huruvida grundkapitalet och annan finansiering som presenteras i en verksamhetsplan är tillräckliga för att täcka utgifterna för stiftelsens verksamhet under de tre första åren från registreringen. Det syns enligt vår uppfattning dock knappast ändamålsenligt att förutsätta en myndighetsbedömning och –prövning i varje enskilt fall beträffande hur mycket kapital stiftelsens verksamhet kräver. Den nuvarande ordningen med ett minsta grundkapital – som statsrådet fastställer genom förordning – syns motiverad och tillräcklig. Samtidigt är det skäl att framhålla att grundkapitalet bör vara tillräckligt stort för att ge den nya stiftelsen möjligheter just att främja de allmännyttiga ändamål som varit orsaken att grunda en stiftelse och inte t.ex. en förening.

Förslaget till ny stiftelselag utgår från att det gällande stadgandet om att stiftelsens medel placeras tryggt och inkomstbringande utgår. Förslaget inför i stället begreppet "*investeringsverksamhet*" och en stiftelse skall ha en investeringsplan."

Det är motiverat med en plan för hur stiftelsens förmögenhet placeras och förvaltas. Begreppet *investeringsverksamhet* syns dock mindre adekvat i sammanhanget. Ordet förmögenhetsförvaltning anger bättre vad det är fråga om.

William Thurings stiftelse

ombudsman